

TESTE DE INIȚIERE
EDIȚIA 2014-2015

Teste pentru Concursul Școlar Național de
Competență și Performanță ComPer

Limba și literatura română
Clasa a VIII-a

Etapa I (semestrul I)

Testul 1

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 90 de minute.

Citește cu atenție textele următoare și rezolvă cerințele bifând în grilă răspunsul corect.

A. *Primăvara este unul din cele patru anotimpuri ale zonei temperate, marcând tranziția de la iarnă spre vară. Din punct de vedere astronomic, marcarea începutului primăverii este, de cele mai multe ori, legată de echivalența dintre durata temporală a zilei și a nopții, timp al anului numit echinox în astronomie. Astfel, în emisfera nordică, echinoxul de primăvară este datat astronomic în jur de 21 martie al fiecărui an, în timp ce în emisfera sudică, același echinox este în jurul datei de 23 septembrie. Simultan cu existența unui echinox într-una din cele două emisfere ale Terrei, echinoxul „opus” marchează cealaltă emisferă.*

Similar, terminarea primăverii și începutul verii astronomice sunt considerate a fi în jurul datei când ziua devine maximă, iar noaptea minimă, timp al anului numit solstițiu de vară. Astfel, în emisfera nordică, solstițiul de vară este datat în jurul datei de 21 iunie, respectiv în emisfera sudică, același solstițiu este plasat temporal în jurul datei de 21 decembrie. Similar cu „antinomia” echinoxurilor de la începutul primăverii, simultan cu existența unui solstițiu într-una din cele două emisfere ale Terrei, solstițiul „opus” marchează cealaltă emisferă.

În realitate, datorită condițiilor specifice geografice și climatice ale diferitelor locuri care aparțin zonelor temperate, există foarte multe criterii care trebuie considerate pentru a marca anotimpul primăvară. Aceste diferențieri specifice au marcat profund viața oamenilor din diferite zone ale planetei din punct de vedere agricultural, existențial, filozofic și cultural. Întotdeauna, primăvara și echivalentul său conceptual, filozofic și ideatic au însemnat dezghețul, topirea, trezirea la viață, reînnoirea și renașterea naturii, vieții și a societății.

(Articol preluat de pe <http://ro.wikipedia.org>)

B. ...Lăsase livada astă-toamnă, cenușie de ploi, împotmolită în glodul mohorât; o regăsea ageră, plină de cer, înmugurind.

...În cale îi ieșiră merii, vișinii, piersicii, renglozii... Și, rând pe rând, buzele lui murmurau:

— Iată merii; iată vișinii; iată piersicii...

Așa cum ar fi spus: bine v-am găsit, merilor; bine v-am găsit, vișinilor; bine v-am găsit, piersicilor...

...Ocoli întreaga livadă, și la urmă de tot se îndreptă spre pomul dintre toți mai drag, spre zarzărul de la geamul fostei lui odăi. „S-a mai schimbat oare?” Și-l amintea de când era mic; și el, și zarzărul. Copilăriseră... Crescuse cu încetul, răsând cu dinții de lapte ai mugurilor fiecărui April, înălțându-se pe treptele primăverilor, spre fereastra odăii. Și într-o dimineață neuitată, copilul în cămașă de noapte și pomul în cămașă de flori își întind mâinile la geam, pe pragul prin care zarzărul intra în odaie, cu vântul și cu soarele...

...Îl văzu de departe, și-l auzi și se grăbi să-l întâmpine. Pe zidul alb, zvântat de soare, crengile se desprindeau armonioase, cu brațele înălțate în ritmul unui început de dănțuire; mulțimea mugurilor țesea un abur umed de mărgăritare ruginii. Părea îmbujorat zarzărul, și surâzător, ca obrazii bucuriei...

(Ionel Teodoreanu, *Cel din urmă basm*)

C. Îngânând prin văi tăria
 sună ramul, sună glia.
 Focuri ard, albastre ruguri.
 Pomii simt dureri de muguri.

 Prinși de duhul înverzirii
 prin grădini ne-nsuflețim.
 Pe măsura-naltă-a firii
 gândul ni-l dezmarginim.
 Ce-am uitat aprindem iară.
 Sub veșminte ne ghicim.
 Căutăm în primăvară
 un țărâm ce-l bănuim.

 Căutăm pământul unde
 mitic să ne-alcătuim,
 ochi ca oameni să deschidem,
 dar ca pomii să-nflorim.

(Lucian Blaga, *Focuri de primăvară*)

STANDARD

1. Conform informațiilor prezentate în textul A, primăvara:
 - a. începe, din punct de vedere astronomic, în jurul datei de 21 martie în emisfera nordică și 23 septembrie în emisfera sudică;
 - b. începe în jurul datei când ziua devine maximă, iar noaptea minimă;
 - c. se sfârșește în momentul echinoxului;
 - d. începe în momentul solstițiului.

2. Echinoxul și solstițiul au loc:
 - a. la aceeași dată în ambele emisfere;
 - b. la date diferite, stabilite în funcție de emisferă;
 - c. la 21 martie și 21 iunie în ambele emisfere;
 - d. la 23 septembrie și 21 decembrie în ambele emisfere.

3. Textul B prezintă:
 - a. descrierea unei livezi la sfârșitul toamnei;
 - b. acțiunile unui personaj-narator;
 - c. descrierea artistică a unei livezi;
 - d. portretul unui personaj.

4. Un element personificat în textul B este:
 - a. livada;
 - b. copilul;
 - c. primăvara;
 - d. zarzărul.

5. Cuvântul *echinox* este, în textul A:
 - a. monosemantic;
 - b. polisemantic;
 - c. folosit cu sens figurat;
 - d. folosit cu două sensuri diferite.

6. Cuvintele *astronomie*, *echinox*, *solstițiu*, *emisferă* aparțin:
 - a. vocabularului fundamental;
 - b. fondului principal lexical;
 - c. masei vocabularului;
 - d. fondului principal de cuvinte.

7. Cuvintele *agricultural*, *antinomie*, *geografice* din textul dat sunt despărțite corect în silabe în varianta:
- a-gri-cul-tu-ral, an-ti-no-mi-e, ge-o-gra-fi-ce;
 - a-gri-cul-tu-ral, ant-i-no-mi-e, geo-gra-fi-ce;
 - agri-cul-tu-ral, a-nti-no-mi-e, ge-o-gra-fi-ce;
 - a-gri-cul-tu-ral, an-ti-no-mi-e, geo-gra-fi-ce.
8. Un sinonim contextual pentru substantivul *tranziția* din textul dat (*Primăvara este unul din cele patru anotimpuri ale zonei temperate, marcând tranziția de la iarnă spre vară.*) este:
- deplasarea;
 - trecerea;
 - translația;
 - transformarea.
9. Un sinonim contextual pentru adjectivul *dezmărginim* (*gândul ni-l dez-mărginim*) este:
- desfacem;
 - dezlegăm;
 - limităm;
 - eliberăm.
10. Verbul din versul *sună ramul, sună glia*:
- are sens propriu de bază;
 - are sens propriu secundar;
 - are sens figurat;
 - nu are sens de sine stătător.
11. În propoziția *Primăvara este unul din cele patru anotimpuri ale zonei temperate, marcând tranziția de la iarnă spre vară.* există:
- un predicat verbal exprimat prin verbul *a fi*;
 - un predicat nominal;
 - un predicat verbal exprimat prin verbul *a marca*;
 - un predicat nominal cu nume predicativ multiplu.
12. Secvența care conține numai raporturi sintactice de coordonare (la nivelul propoziției sau al frazei) este:
- merii, vișinii, piersicii*;
 - Și, rând pe rând, buzele lui murmurau*;
 - Crescuse cu încetul*;
 - Îl văzu de departe*.

13. În fraza *Și într-o dimineață neuitată, copilul în cămașă de noapte și pomul în cămașă de flori își întind mâinile la geam, pe pragul prin care zarzărul intra în odaie, cu vântul și cu soarele...* există:
- două propoziții principale și o subordonată atributivă;
 - o propoziție principală și o subordonată predicativă;
 - o propoziție principală și o subordonată subiectivă;
 - o propoziție principală și o subordonată atributivă.
14. Prin expansiunea cuvântului subliniat din structura *Părea îmbujorat zarzărul se obține:*
- o subordonată subiectivă;
 - o subordonată atributivă;
 - o subordonată predicativă;
 - o propoziție principală.
15. În versurile din strofa a treia apar:
- un subiect exprimat prin substantiv comun și subiecte subînțelese;
 - un subiect subînțeles și două subiecte incluse;
 - numai subiecte incluse;
 - un subiect inclus și un subiect subînțeles.
16. Propoziția subordonată din versurile *Căutăm pământul unde/ mitic să ne-alcătuim* este:
- predicativă;
 - atributivă;
 - subiectivă;
 - altă subordonată.

EXCELENȚĂ

17. Un aspect comun al textelor B și C este:
- transmiterea unor sentimente în raport cu un peisaj de primăvară;
 - ilustrarea unor peisaje;
 - crearea unor imagini artistice, pornind de la caracteristici ale oamenilor;
 - prezentarea unor imagini de tip fotografic ale anotimpului primăvara.
18. Următoarea afirmație este corectă:
- Textele A, B și C sunt scrise în scopul transmiterii unor informații despre anotimpul primăvară.
 - Textele B și C urmăresc sensibilizarea cititorului.
 - Textele A, B și C urmăresc sensibilizarea cititorului.
 - Textul B transmite direct sentimentele autorului.

Testul 2

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 90 de minute.

Citește cu atenție textele următoare și rezolvă cerințele bifând în grilă răspunsul corect.

A. *Să enumerăm încă o dată ceea ce ni s-au părut a fi semnalmente de fapt ale jocului. Jocul este o acțiune care se desfășoară înăuntrul unor anumite limite de loc, timp și de sens, într-o ordine vizibilă, după reguli acceptate de bună-voie și în afara sferei utilității sau necesității materiale. Starea de spirit a jocului este cea a distragerii și a extazului, fie sacru, fie doar festiv, indiferent dacă jocul e consacrat sau divertisment. Acțiunea e însoțită de simțăminte de înălțare și de încordare și aduce cu sine voieșie și destindere.*

Este aproape cu neputință de tăgăduit că din această sferă a jocului fac parte, în mod ca și firesc, toate activitățile creației poetice: împărțirea metrică sau ritmică a cuvântării vorbite sau cântate, găsirea de rime sau asonanțe nimerite, ascunderea înțelesului, construcția artistică a frazei.

(Johan Huizinga, *Homo ludens*)

B. *Ne-am plictisit repede de desenat și deodată ne-am hotărât (nu mai știu cine a fost cu propunerea) să ne jucăm de-a Reginele. Jocul nu era greu: fiecare din noi trebuia să fie regină timp de o zi. Pentru că eram șapte, jocul avea să dureze șapte zile. În fiecare zi, regina respectivă avea să primească o culoare, un obiect, o floare și un loc de joacă. Cu ele, ea trebuia să improvizeze un spectacol, un joc frumos, la care celelalte aveau să participe ca supuse. Cea mai entuziastă era Ester, care se roșise atât de tare la față de plăcere, încât pistruii aproape că-i dispăruseră. Sigur, așa n-aveam să ne plictisim nicio clipă întreaga săptămână. Ester a propus să tragem la sorți. Ne-am apucat pe loc să ștergem cu o cârpă udă desenele de pe asfalt și să tragem cercurile celor șapte zile. Cel mai larg l-am tras cu cretă violetă, în interiorul lui am desenat altul cu cretă indigo, următorul era albastru, următorul verde, apoi galben și oranj, iar în centru rămânea un cerc de diametrul unei mingi, pe care l-am hașurat cu cretă roșie. [...]*

Cu asta pusesem la punct tot jocul, iar acum stăteam și ne priveam zâmbind. De unde să fi știut atunci că acesta de fapt nu era jocul nostru, așa cum șahul nu e jocul pionilor și-al cailor și al reginelor? Nu, pe atunci nu puteam vedea Șahiștii aplecați cu gravitate peste lumea noastră.

(Mircea Cărtărescu, *REM*)

C.

*Fericit,
după o zi de muncă,
seara,
te caut pretutindeni,
copilărie,
și-n sticla ferestrei, zgâriată
de trecerea stelelor către zori,
și-n iarba-nclinată
ca după tropotul unei turme
de bivoli.*

*Arată-mi-te, hai,
eu te-am ghicit după urma dinților tăi
în pâinea aburind
pe masă.*

(Nichita Stănescu, *Joc de seară*)

STANDARD

1. Conform informațiilor prezentate în textul A, jocul:
 - a. este o acțiune care se desfășoară după reguli acceptate;
 - b. se asociază cu ideea de creație poetică;
 - c. înseamnă absența regulilor;
 - d. respectă o anumită ordine.

2. Următoarea afirmație nu este corectă:
 - a. Una dintre activitățile creației poetice este găsirea de rime.
 - b. Una dintre activitățile creației poetice este construcția artistică a frazei.
 - c. Activitățile creației poetice fac parte din sfera jocului.
 - d. Activitățile creației poetice nu fac parte din sfera jocului.

3. Textul B prezintă:
 - a. acțiunile pe care le întreprind niște copii pentru a stabili regulile unui joc;
 - b. felul în care se desfășoară un joc;
 - c. o succesiune de întâmplări la care participă personaje;
 - d. mai multe personaje.

4. Naratorul care apare în textul B:
a. este Ester;	b. este personaj;
c. se confundă cu autorul;	d. nu participă la acțiune.
5. Cuvântul *extaz* este, în textul dat:
a. monosemantic;	b. polisemantic;
c. folosit cu sens figurat;	d. folosit cu două sensuri diferite.
6. Cuvintele *limite*, *sacru*, *semnalmentele* din textul dat aparțin:
a. vocabularului fundamental;
b. fondului principal lexical;
c. masei vocabularului;
d. fondului principal de cuvinte.
7. Cuvintele *consacrare*, *construcția*, *distragerii*, *divertisment* sunt despărțite corect în silabe în varianta:
-	
--
a. con-sa-cra-re, con-struc-ți-a, di-stra-ge-rii, di-ver-tis-ment;
b. cons-a-cra-re, cons-truc-ți-a, dis-tra-ge-rii, di-ver-tis-ment;
c. con-sa-cra-re, con-struc-ți-a, dis-tra-ge-rii, di-ver-tis-ment;
d. con-sa-cra-re, cons-truc-ți-a, dis-tra-ge-rii, di-ver-tis-ment.
8. Un mod de expunere care nu apare în textul B este:
a. dialogul;	b. descrierea;
c. narațiunea;	d. monologul.
9. Regulile jocului sunt stabilite:
a. de părinți;	b. de copiii participanți;
c. de Șahiști;	d. de pionii.
10. Un sinonim contextual pentru cuvântul subliniat în versurile *și-n sticla ferestrei, zgâriată/ de trecerea stelelor către zori* este:
a. luminată;	b. lovită;
c. mângâiată;	d. stricată.
11. Prima propoziție din textul B este:
a. principală, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă, cu subiect exprimat;
b. principală, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă, cu subiect inclus;

- c. principală, dezvoltată, negativă, enunțiativă propriu-zisă, cu subiect subînțeles;
- d. principală, simplă, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă, cu subiect exprimat.
12. Secvența care conține raporturi sintactice de subordonare la nivelul frazei este:
- a. *deodată ne-am hotărât;*
- b. *Jocul nu era greu;*
- c. *Ester a propus să tragem la sorți;*
- d. *Cu asta pusesem la punct tot jocul, iar acum stăteam și ne priveam zâmbind.*
13. În fraza *Cu ele, ea trebuia să improvizeze un spectacol, un joc frumos, la care celelalte aveau să participe ca supuse.* există:
- a. o propoziție principală, o subordonată predicativă și o subordonată atributivă;
- b. o propoziție principală, o subordonată subiectivă și o subordonată atributivă;
- c. două propoziții principale și o subordonată atributivă;
- d. o propoziție principală și două subordonate atributive.
14. Cuvântul subliniat în structura *Sigur, așa n-aveam să ne plictisim nicio clipă întreaga săptămână.* este:
- a. adverb de mod, predicat verbal;
- b. adverb de mod, complement circumstanțial de mod;
- c. adverb de mod, apozitie;
- d. adverb de mod, cuvânt incident.
15. În versurile din strofa a treia apar:
- a. un subiect exprimat prin substantiv comun și un subiect subînțeles;
- b. un subiect exprimat prin pronume personal și un subiect subînțeles;
- c. un subiect exprimat prin pronume personal și un subiect inclus;
- d. un subiect subînțeles și un subiect inclus.
16. Cuvântul *și* din strofa a doua a poeziei are valoare morfologică de:
- a. conjuncție coordonatoare copulativă;
- b. conjuncție coordonatoare adversativă;
- c. prepoziție;
- d. adverb de mod.

EXCELENȚĂ

- 17.** Un aspect comun al textelor B și C este:
- a.** transmiterea unor sentimente asociate amintirii jocurilor copilăriei;
 - b.** prezentarea unor acțiuni;
 - c.** ilustrarea unor reguli ale jocurilor copilăriei;
 - d.** crearea unor jocuri de cuvinte.
- 18.** Următoarea afirmație este corectă:
- a.** Textele A, B și C sunt scrise în scopul transmiterii unor informații despre joc.
 - b.** Textele B și C prezintă acțiuni specifice jocului.
 - c.** Textele B și C ilustrează posibilitatea înscrierii activității de creație artistică în sfera jocului, menționată în textul A.
 - d.** Textul B transmite direct sentimentele autorului.

Etapa a II-a (semestrul al II-lea)

Testul 1

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 90 de minute.

Citește cu atenție textele următoare și rezolvă cerințele bifând în grilă răspunsul corect.

A. *Materializare a unor credințe ce aveau drept subiect lumea, așezarea-sat și locuința pot fi considerate veritabile reproduceri ale unor convingeri despre dimensiunea supranaturală a existenței. Cu precădere pentru preistorie, cercetarea arheologică este cea care, atunci când documentele scrise lipsesc, ne poate oferi o serie de mărturii, uneori surprinzătoare.*

Încă din zorile epocilor în care oamenii deveniseră sedentari, spațiul așezării și cel al locuinței, prin intermediul credințelor, au devenit părți integrante ale acestei lumi complexe. Situată între nivelul celest și cel subpământean, locuința, la rândul ei, dobândește atribute ce trebuiau să-i protejeze pe cei care au construit-o sau pe cei care urmau să o locuiască.

Întemeierea așezării, a satului și a locuinței constituie un prim moment cu valențe și conotații cosmice. Acum mai bine de 7000 de ani, oamenii credeau că spațiul așezării sau cel al locuinței trebuie protejat prin depunerea rituală a anumitor obiecte. Vase, unelte, întregi sau fragmentare, erau depuse ritual într-o groapă de mici dimensiuni, săpată, de regulă, în centrul spațiului ce urma să fie construit.

(Dragomir Popovici, *Ofrande preistorice pentru bunăvoința zeilor*)

B. *Ajungem în fine acasă. Mama descuie, înșurubând în gaura cheii filetul cheii de siguranță, care face ca aripioarele micii piese rămase-năuntru să se retragă încetișor. Abia apoi descuie cu cheia adevărată. Pătrundem în vaste camere goale, apoi mergem în camera din față. E o seară întunecată. Pe tripla fereastră se vede un nor de sânge deasupra orașului. Reclame luminoase, foarte departe, se-aprind și se sting. În odaie e doar un pat și-un scaun. Pereții-s nevăruiți și în tavan se chircesc două sârme negre ca două picioare de păianjen. Nu avem încă lumină electrică. Mama, tânără și frumoasă, aprinde o lumânare și-o lipește pe o farfuriuță. N-avem perdele, geamul e stropit cu var. [...] De-a lungul geamului numai dunga de sânge-nchegat mai stăruie o vreme, restul e noapte. Și se vede lumina rotundă, slabă, de ace irizate, a lumânării,*

răsfrântă în fereastră. E o liniște frumoasă și tristă. Ghemuit lângă corpul mamei, privim amândoi cum, încet, dispare și dunga de sânge...

(Mircea Cărtărescu, *Orbitor*)

C.

*Umblu prin mine
Ca printr-un oraș străin
În care nu cunosc pe nimeni.
Seara mi-e teamă pe străzi
Și-n după-amieze ploioase
Mi-e frig și urât.
Nicio dorință de-a călători,
Când și numai trecerea drumului
E aventură,
Nicio amintire din alte vieți
Întrebării
„De ce-am fost adusă aici?”...*

(Ana Blandiana, *Călătorie*)

STANDARD

1. Conform informațiilor prezentate în textul A, locuința poate fi considerată un spațiu:
 - a. de manifestare a unor credințe arhaice despre dimensiunea supranaturală a existenței;
 - b. în care se depuneau ritualic vase, unelte;
 - c. care asigură relația omului contemporan cu divinitatea;
 - d. care trebuie explorat în permanență.

2. După cum rezultă din textul A, un ritual asociat întemeierii locuințelor arhaice este:
 - a. stabilirea unei legături cu lumea exterioară;
 - b. săparea unei gropi de mici dimensiuni în centrul spațiului ce urma să fie construit;
 - c. respectarea anumitor dimensiuni;
 - d. oficierea unor slujbe religioase.

3. Locuința prezentată în textul B:
 - a. este mobilată și aranjată;
 - b. are o singură cameră;
 - c. este încă neamenajată;
 - d. este dotată cu lumină electrică.

4. Accesul în locuința din textul B se realizează:
- a. pe o scară interioară;
 - b. pe o scară exterioară;
 - c. cu ajutorul ascensorului;
 - d. cu ajutorul unei chei speciale.
5. Cuvântul subliniat în secvența *Ajungem în fine acasă*. este corect analizat în varianta de răspuns:
- a. complement circumstanțial de loc, exprimat prin substantiv comun, caz acuzativ;
 - b. complement circumstanțial de loc, exprimat prin adverb de loc, caz acuzativ;
 - c. complement circumstanțial de loc, exprimat prin adverb de loc;
 - d. complement circumstanțial de loc, exprimat prin adverb provenit din substantiv.
6. Apar două complemente circumstanțiale în varianta de răspuns:
- a. *au devenit părți integrante ale acestei lumi complexe*;
 - b. *E o seară întunecată*;
 - c. *Pătrundem în vaste camere goale, apoi mergem în camera din față*;
 - d. *Pe tripla fereastră se vede un nor de sânge deasupra orașului*.
7. Cuvintele subliniate în secvența *Întemeierea așezării, a satului și a locuinței constituie un prim moment cu valențe și conotații cosmice*:
- a. au aceeași funcție sintactică și se află în raport de subordonare față de cuvântul *moment*;
 - b. au funcții sintactice diferite și sunt subordonate cuvântului *prim*;
 - c. au aceeași funcție sintactică și se află în raport de coordonare față de cuvântul *constituie*;
 - d. au aceeași funcție sintactică și sunt subordonate cuvântului *constituie*.
8. În secvența *Reclame luminoase, foarte departe, se-aprind și se sting*. există:
- a. două propoziții subordonate, aflate în raport de coordonare;
 - b. două propoziții principale, aflate în raport de coordonare;
 - c. o propoziție principală și două propoziții secundare;
 - d. o singură propoziție.
9. Propozițiile din fraza *Cu precădere pentru preistorie, cercetarea arheologică este cea care, atunci când documentele scrise lipsesc, ne poate oferi o serie de mărturii, uneori surprinzătoare*. sunt, în ordine:
- a. PP, AT, CT;
 - b. PP, CD, CT;

- c. PP, PR, CT;
d. PP, PR, AT.
10. Structura subliniată în secvența *De-a lungul geamului numai dunga de sânge-nchegat mai stăruie o vreme* este corect analizată în varianta de răspuns:
a. substantiv comun, genitiv, complement circumstanțial de timp;
b. substantiv comun, genitiv, complement circumstanțial de mod;
c. substantiv comun, genitiv, complement circumstanțial de loc;
d. locuțiune adverbială de loc, complement circumstanțial de loc.
11. Apare o comparație referitoare la interiorul prezentat în textul B în varianta de răspuns:
a. *n-avem perdele, geamul e stropit cu var;*
b. *se vede lumina rotundă, slabă;*
c. *două sârme negre ca două picioare de păianjen;*
d. *e o liniște frumoasă și trustă.*
12. O structură din textul C referitoare la sentimentele eului liric este:
a. *În care nu cunosc pe nimeni;*
b. *Nicio amintire din alte vieți;*
c. *Seara mi-e teamă pe străzi;*
d. *Când și numai trecerea drumului/ E aventură.*
13. Apar numai cuvinte cu sens figurat extrase din textul B în varianta de răspuns:
a. *acasă, cheia;*
b. *sânge, tristă;*
c. *tânără, frumoasă;*
d. *lumină, oraș.*
14. În secvența *Ghemuit lângă corpul mamei, privim amândoi cum, încet, dispare și dunga de sânge...* apar, ca figuri de stil:
a. epitetul, metafora;
b. enumerația, metafora;
c. epitetul, personificarea;
d. enumerația, personificarea.

15. Textul C este liric, deoarece:
- sentimentele autorului sunt transmise direct, prin intermediul naratorului;
 - apar numeroase figuri de stil, iar modul dominant de expunere este narațiunea;
 - se transmit direct sentimente, apar mărci ale eului liric;
 - se transmit indirect sentimentele autorului, prin intermediul narațiunii.
16. În secvența *E o liniște frumoasă și tristă. Ghemuit lângă corpul mamei, privim amândoi cum, încet, dispare și dunga de sânge...* se sugerează o atmosferă:
- liniștită;
 - depresivă;
 - monotonă;
 - apăsătoare.

EXCELENȚĂ

17. În textul C se sugerează:
- imposibilitatea eului liric de a găsi echilibrul interior;
 - calmul celui care își exprimă direct sentimentele;
 - înstrăinarea de sine și tristețea eului liric;
 - dezinteresul eului liric pentru cadrul exterior.
18. Următoarea afirmație este corectă:
- Textele A, B și C transmit sentimente și fac referire la aspecte din viața cotidiană.
 - Textele A și B prezintă date despre organizarea unor locuințe.
 - Textele B și C reliefează aspecte ale realității transfigurate artistic de imaginația creatorilor.
 - Niciunul dintre cele trei texte nu ilustrează implicarea afectivă a autorului.

Testul 2

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 90 de minute.

Citește cu atenție textele următoare și rezolvă cerințele bifând în grilă răspunsul corect.

A. *16 februarie 1963, București*

Dragă tanti Pia,

Am primit cu atâta drag scrisoarea ta și am citit-o și răscitit-o de atâtea ori, încât mi s-a părut că te cunosc și că văd printre rânduri chipul tău îndepărtat.

Ah, tanti Pia, mă simt așa ușoară, iar când mă duc și mă întorc de la școală îmi vine să cânt tare de tot și s-o iau la fugă pe străzi, călcând în toate băltoacele, bucuroasă din te miri ce. Într-o seară am visat că mă apropiam de geam cu ochii închiși. Dechizând larg ferestrele, am văzut un pom tânăr cu mugurii atât de verzi, încât păreau calzi. Când m-am trezit din somn m-am simțit și eu ca un mugur dezghiocat din coajă.

Casa noastră e o oază de liniște, iar odăile, fiecare cu atmosfera ei, au ceva din ființele care stau în ele. Buni, cu fotografiile și cărțile ei vechi, cu veioza aprinsă seara, Manana, trebăluind din zori și până-n noapte, mama mea dragă, veghindu-mă liniștită, unchiul meu, trecând tăcut prin încăperi asemeni unui motan, mătușa mea, plâpândă, urmându-l ca o umbră, toate alcătuiesc mica mea familie, pe care o iubesc atât de mult. Căci toți formăm părțile unei singure făpturi complexe care reprezintă viața noastră unită și de aceea, când cineva dintre noi lipsește, ființa aceea devine infirmă.

Aș avea multe lucruri să-ți povestesc, lucruri mărunte care sunt indispensabile unei vieți obișnuite, în aparență. Ți-aș spune cât de mult iubesc străzile cu băltoace, oamenii pe care nu i-am cunoscut niciodată, tramvaietele, vrăbiile și cerul, care, împreună, îmi dau o sete nemărginită de a trăi.

(Minunea timpului trăit, din corespondența Monicăi Pillat și a lui Lily Teodoreanu cu Pia Pillat)

B. *Bunica mea se numea Fana. Însuși faptul că bunica avea un nume mi se părea tulburător, neașteptat. Și apoi, Fana! Era frumos? Urât? Nu știu. Venea de departe. Aducea parfumul unor vremi pe care mintea mea neliniștită se străduia să le înțeleagă, timpuri în care am fost și nu am fost, în care, nelămurit, doream să mă întorc.*

De ziua mea, șase lumânările pâlpâiau pe tortul înzăpezit de frișcă.

Într-un capăt al mesei stătea tata, într-altul, ca o umbră cu ochelari, ca o sperietoare cu nasul de carton lipit de pielea scorojită – un fel de pergament mototolit care fusese cândva obraz omenesc – cu un neg mare pe frunte și albeață pe un ochi, străbunica mea, teribila Catrina Cațian. Copiii de pe stradă, fiindcă nu știau cine a fost, îndrăzneau să râdă când o vedeau și îi strigau Mumia. În casă domnea și acum, când avea optzeci de ani, auzea orice șoaptă, vedea fiecare mișcare, împlotea intrigile, întreținea misterul.

În zilele de sărbătoare, lua masa cu noi și bunicul. Unii îi spuneau și acum dom' Jorj, alții Nebunul. Niciodată n-am înțeles de ce nu era el bărbatul bătrânei Cațian. Era ginerele ei și tatăl celor trei fete care stăteau în jurul mesei: mama mea, tanti Marie și Nenea.

Mereu bolnav de gălbinare, încovoiat, cu un aer veșnic vinovat de ceva, ținea ochii în jos, tăcea. De altminteri, la masă fiecăruia îi era parcă frică de propria voce, fiecare se ferea să nu-i afle celălalt gândul. Dar de ziua mea socoteam că-mi este îngăduit orice, chiar și această întrebare, care nu știu cum îmi tâșnise în minte și nu-mi dădea pace:

— Cum o chema pe bunica?

Furculițele mătușilor mele rămăseseră în aer, gata să împungă. Privirile, toate, mărite, înțepenite, goale. Îmi bătea inima, îmi zvâcneau tâmplele, îmi tremurau mâinile, dar nu mai puteam da înapoi. Încăpățânată, am repetat întrebarea. Bunicul a ridicat ochii din farfurie. Niciodată nu mi s-au părut atât de sfioși, de obosiți și de galbeni.

— Fana, mi-a răspuns vocea lui.

(Cella Serghi, Cartea Mironei)

C. M-am rugat de tata-mare
Să mă ia la vânătoare.

Cu căciula pe-o ureche,
Cu ciubote de voinic
Și cu pușca lui cea veche –
Cine-ar zice că sunt mic?...

Seara limpede și blândă
Se coboară peste văi.
Mă așez și eu la pândă
Ca și ceilalți flăcăi.

Peste câmp, departe-hăt,
Nicio umbră de omăt.
Când, deodată, lângă mine,
Se zburlește-un mărcine...

Uite mă, ce arătare!
Nici nu merge, nici nu sare!
Se împiedică de-un op,
Dă la deal de zici că-i șchiop,
Dă la vale, cade-n bot,
Cu codița de-a spinare,
Cu urechile de-un cot!

Inima cumplit îmi bate,
Ce-a mai fost și asta, frate?...

Râde-n barba lui, bunicul:
— Mi s-a speriat voinicul
Și-a scăpat și flinta jos,
Pentru-un iepuraș fricos!

(Otilia Cazimir, La iepuri)

STANDARD

1. Destinatarii textului A este:
 - a. o mătușă;
 - b. bunica;
 - c. mama;
 - d. unchiul.

2. Textul A este preluat:
 - a. dintr-o scrisoare;
 - b. dintr-un jurnal;
 - c. dintr-o carte de memorii;
 - d. dintr-o carte de povești.

3. Masa în familie la care participă personajele din textul B este prilejuită de aniversarea:
 - a. de cinci ani a personajului-narator;
 - b. de șase ani a personajului-narator;
 - c. de optzeci de ani a personajului Catrina Cațian;
 - d. de șaizeci de ani a bunicului.

4. Un vers din textul C care face referire la timp este:
 - a. *Să mă ia la vânătoare;*
 - b. *Dă la deal de zici că-i șchiop;*
 - c. *Se zburlește-un mărăcine;*
 - d. *Seara limpede și blândă.*

5. Se dă următoarea secvență din textul A: *Deschizând larg ferestrele, am văzut un pom tânăr cu mugurii atât de verzi, încât păreau calzi. Când m-am trezit din somn m-am simțit și eu ca un mugur dezghiocat din coajă.* Numărul complementelor circumstanțiale este:
 - a. unu;
 - b. doi;
 - c. trei;
 - d. patru.

6. În secvența *Casa noastră e o oază de liniște, iar odăile, fiecare cu atmosfera ei, au ceva din ființele care stau în ele.* apar:
 - a. două predicte nominale și unul verbal;
 - b. un predicat nominal și două verbale;
 - c. un predicat nominal și unul verbal;
 - d. trei predicte verbale.

7. În secvența *Mi s-a speriat voinicul/ Și-a scăpat și flinta jos*, substantivul subliniat are cazul și funcția sintactică:
 - a. acuzativ, complement direct;
 - b. acuzativ, complement indirect;
 - c. nominativ, apozitie;
 - d. nominativ, subiect.

8. Termenul regent al complementului circumstanțial de loc subliniat în secvența: *Ah, tanti Pia, mă simt așa ușoară, iar când mă duc și mă întorc de la școală...* este:
- mă duc;*
 - mă întorc;*
 - mă simt;*
 - ușoară.*
9. Cuvântul subliniat în secvența *îmi dau o sete nemărginită de a trăi* are valoarea morfologică și funcția sintactică:
- verb predicativ, atribut;
 - verb nepredicativ, atribut;
 - verb predicativ, complement circumstanțial de mod;
 - verb predicativ, complement circumstanțial de cauză.
10. Cuvântul subliniat în secvența *Mereu bolnav de gălbănare, încovoiat, cu un aer veșnic vinovat de ceva, ținea ochii în jos, tăcea.* are valoarea morfologică și funcția sintactică:
- adjectiv, complement circumstanțial de mod;
 - adverb, complement circumstanțial de mod;
 - adjectiv, atribut;
 - adverb, atribut.
11. O structură din textul B care face referire la atitudinea tuturor participanților la masă este:
- îndrăzneau să râdă;*
 - fiecare se ferea să nu-i afle celălalt gândul;*
 - socoteam că-mi este îngăduit orice;*
 - atât de sfioși, de obosiți și de galbeni.*
12. Bunicul, personajul din textul B, este, în raport cu Catrina Cațian:
a. soț;	b. fiu;
c. ginere;	d. tată.
13. În textele B și C se transmit același tip de sentimente cu ajutorul imaginilor artistice referitoare la:
a. miros;	b. pipăit;
c. inimă;	d. gând.

14. Figurile de stil care apar în secvența *Bunica mea se numea Fana. Însuși faptul că bunica avea un nume mi se părea tulburător, neașteptat. Și apoi, Fana! Era frumos? Urât?* sunt:
- epitetul, enumerația, interogația retorică;
 - enumerația, metafora, interogația retorică;
 - epitetul, antiteza, metafora;
 - enumerația, epitetul, personificarea.
15. În structura *Nicio umbră de omăt* se realizează, ca figură de stil:
- o comparație;
 - o metaforă;
 - o antiteză;
 - o personificare.
16. În secvența *Căci toți formăm părțile unei singure făpturi complexe care reprezintă viața noastră unită și de aceea, când cineva dintre noi lipsește, ființa aceea devine infirmă.* se sugerează legătura dintre:
- organele unui corp;
 - membrii unei familii;
 - părinți și copii;
 - om și mediul în care acesta trăiește.

EXCELENȚĂ

17. Sentimentul pe care îl trăiește copilul din textul C este:
- curaj;
 - neliniște;
 - frică;
 - groază.
18. Următoarea afirmație este corectă:
- În textul A, apar comparații, cu rolul de a crea imagini artistice vizuale.
 - În toate textele apar aspecte caracteristice operelor literare.
 - Textul A nu transmite sentimentele autorului.
 - Toate textele fac referire la relațiile din cadrul familiei.

Etapa Națională

Testul 1

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 100 de minute.

Citește cu atenție textele următoare și rezolvă cerințele bifând în grilă răspunsul corect.

A. R.D.: *Cum ați început să scrieți pentru copii? A fost subliniată adesea legătura dintre experiența poetică și experiența maternității. Este poezia pentru copii un gen feminin?*

G.T.: *Modelul meu este, și în cazul literaturii pentru copii, Mozart. Mi-am dorit întotdeauna să scriu lucruri luminoase, în aparență vesele și în realitate profunde. În comunism nu puteai să fii vesel însă, ar fi însemnat ceva nefiresc... Așa că am recurs la jocurile pentru copii. E adevărat că începutul a fost provocat de joaca și glumele cu propria mea fiică. Împreună cu ea și soțul meu petreceam dimineți năstrușnice, râdeam cu lacrimi. Distracția a continuat de-a lungul anilor, am descoperit că rămâne o oază chiar și după ce unul dintre noi trei nu mai este, iar fiica noastră a devenit un foarte serios cercetător universitar... Cred deci că poezia pentru copii, dacă ai norocul să nimeriști armoniile potrivite, e o poezie pentru toate vârstele, conferă tinerețe în primul rând celui care scrie, dar ideal e că poți să-i întinerești și pe alții.*

R.D.: *Vă luați în serios ca scriitor pentru copii sau e un divertisment?*

G.T.: *Acum mă iau în serios, fiindcă sunt la vârsta când nu fac decât lucruri care merită să fie făcute.*

(„Cu Grete Tartler despre poezia pentru copii”, interviu realizat de Roxana Din, în *Revista cercurilor de lectură*)

B. *Copil fiind, știam, ai o grămadă de avantaje: nu trebuie să muncești, nu trebuie să vorbești, să faci conversație, să pierzi o grămadă din viața ta întâlnindu-te cu tot soiul de nesărați. Totul ar fi fost bine dacă n-ar fi existat plictiseala aia care te sfârtecă, te decapitează, te mestecă și te înghite, te mistuie ca un boa, te încolăcește ca un piton. Mă învăTEAM prin casă și nu-mi aflam locul. Stăteai așa întinsă și paralizată în propria ta plasă. Creșteau până la cer obiectele friicii și-apoi se făceau mici ca puricii, pentru că aveai cu tine un talisman fermecat, o uriașă putere. Noroc cu jocurile, dar și cu micile terori, cu spaimetele, cu fantomele, dihăniile feroce ale minții tale.*

Erai mai puternică decât o hienă, mai trufașă decât un leu, mai imperturbabilă decât o iguană, mai pură decât aerul zorilor, mai de neatins

decât zăpada de pe vârful munților, mai tăioasă decât sticla, mai limpede decât apa dintr-un pahar – cum stai așa, cuminte și rea într-un colț, după ce ai primit două la fund. Te uiți la oameni de sus. Se holbează compătimator la tine. Îți vine să le scoți limba, să le faci o mutră de-a ta. Ești ca un tigru uriaș într-o cușcă de aer, le întorci spatele impasibil. Stai de vorbă cu o tanti și îi torni minciuni. Ea se face că te crede și tu te gândești că trebuie să fie tâmpită. N-ai caracter. Apoi, stând în colțul meu pedepsită, ziceam că sunt... mașină de spălat, învârteam cu lentoare, apoi din ce în ce mai repede rufe și mutre umane, stomacul bolborosește, ți-e rău; [...]. Ziceam că sunt musafir și mă uitam cum stau eu biet copil într-un colț.

(Simona Popescu, *Exuvii*)

C. Tu nu știi...
 A fost odată
 O căsuță fermecată,
 Și-n căsuță-o fată mică,
 Un pisoai și o bunică.

 Și-ntr-o iarnă, într-o seară,
 Fata s-a uitat afară
 Și-a văzut cum, prin perdea,
 Stelele râdeau de ea...

 Dar pe drum cotit și nins,
 Umbră sură s-a desprins:
 Un voinic abia de-o șchioapă
 Înota-n omăt ca-n apă.

Și proptindu-se-n toiag,
 Un toiag mai nalt ca el,
 A-nceput să cânte-n prag,
 Tremurat și subțirel...

Dormi? Și nici n-am prins de
 veste!
 Ușa s-a deschis cu cheia,
 Focu-și pâlâpâie scânteia,
 Și povestea... nu-i poveste:

Eu eram fetița-aceea,
 Iar bunică nu mai este...
 (Otilia Cazimir, *Poveste de omăt*)

STANDARD

1. Creațiile pentru copii ale lui Grete Tartler au fost inspirate, așa cum rezultă din textul A, de:
 - a. muzica lui Mozart;
 - b. jocurile cu propria fiică;
 - c. întâlnirile cu oameni de toate vârstele;
 - d. dorința de a crea literatură de divertisment.
2. Copilul scriitoarei Grete Tartler a devenit:
 - a. scriitor;
 - b. compozitor;
 - c. cercetător universitar;
 - d. jurnalist.

3. Copilul din textul B este comparat cu:
- un leu, o iguană;
 - un piton;
 - un șarpe boa;
 - o fantomă.
4. Următoarele cuvinte extrase din textele A, B și C fac parte din câmpul lexical al relațiilor de rudenie:
- soț, copil, bunica;*
 - fiica, musafir, voinic;*
 - soț, copil, voinic;*
 - copil, musafir, bunica.*
5. Sunt în antiteză următoarele structuri din textele date:
- începutul a fost provocat de joaca și glumele cu propria mea fiică (A) – stând în colțul meu pedepsită (B);*
 - distracția a continuat de-a lungul anilor (A) – plictiseala aia care te sfârtecă (B);*
 - a devenit un foarte serios cercetător universitar (A) – O căsuță fermecată (C);*
 - petreceam dimineți năstrușnice (A) – Ziceam că sunt musafir (C).*
6. Se dă următoarea secvență din textul A: *Mi-am dorit întotdeauna să scriu lucruri luminoase, în aparență vesele și în realitate profunde.* Numărul cuvintelor cu diftong este:
a. unu;	b. doi;
c. trei;	d. patru.
7. Apar numai cuvinte derivate din textele date în varianta de răspuns:
- serios, grămadă, voinic;
 - luminoasă, nesărați, bunică;
 - cercetător, obiectele, nins;
 - tinerețe, terori, bunică.
8. Predicatul propoziției din secvența *iar fiica noastră a devenit un foarte serios cercetător universitar...* este:
- a devenit;
 - a devenit un cercetător;
 - a devenit un foarte serios;
 - fiica a devenit.

9. Termenul regent al subordonatei subiective din secvența: *E adevărat că începutul a fost provocat de joaca și glumele cu propria mea fiică* este:
- predicatul nominal *e adevărat*;
 - expresia impersonală alcătuită din verbul predicativ *a fi* și adjectivul *adevărat*;
 - expresia impersonală alcătuită din verbul copulativ *a fi* și adverbul *adevărat*;
 - predicatul verbal *e adevărat*.
10. Subordonata subliniată în fraza *Cred, deci, că poezia pentru copii, dacă ai norocul să nimerești armoniile potrivite, e o poezie pentru toate vârstele, conferă tinerețe în primul rând celui care scrie, dar ideal e că poți să-i întinerești și pe alții*. este:
- SB;
 - PR;
 - CD;
 - AT.
11. În ultima strofă din textul C apar, la nivelul frazei:
- numai raporturi sintactice de coordonare;
 - numai raporturi sintactice de subordonare;
 - atât raporturi sintactice de coordonare, cât și de subordonare;
 - raporturi sintactice de inerență.
12. Figurile de stil care apar în secvența *Erai mai puternică decât o hienă, mai trufașă decât un leu, mai imperturbabilă decât o iguană, mai pură decât aerul zorilor* sunt:
- repetiția și personificarea;
 - enumerația și comparația;
 - metafora și comparația;
 - repetiția și metafora.
13. În textul C, modul dominant de expunere este:
- dialogul;
 - monologul;
 - narațiunea;
 - descrierea.

14. Textul C este liric, deoarece:
- sentimentele autorului sunt transmise direct, prin intermediul naratorului;
 - apar numeroase figuri de stil, iar modul dominant de expunere este narațiunea;
 - modul dominant de expunere este descrierea;
 - se transmit direct sentimentele autorului, apare monologul liric, ca mod de expunere.
15. Conform informațiilor prezentate în textul A, relațiile familiale clădite pe bucuria părinților și a copiilor de a fi împreună:
- reprezintă o compensație afectivă, atunci când unul dintre membrii familiei dispare;
 - asigură distracția copiilor, în toate împrejurările vieții lor;
 - sunt o modalitate de evadare într-o lume imaginară;
 - provoacă regretul pentru un timp trecut copiilor care devin maturi.
16. În textul B, alternanța persoanei I cu persoana a II-a:
- crează o legătură între timpul trecut, al copilăriei, și timpul prezent, al adultului;
 - sugerează universalitatea acțiunilor prezentate;
 - crează o legătură între imaginația copilului și lumea exterioară;
 - deschide posibilitatea identificării cititorului cu sentimentele trăite de copil.

EXCELENȚĂ

17. Talismanul fermecat la care se referă următoarea secvență din textul B: *Creșteau până la cer obiectele fricii și-apoi se făceau mici ca puricii, pentru că aveai cu tine un talisman fermecat, o uriașă putere.* ar putea fi:
- imaginația copilului;
 - cartea de povești;
 - o armă secretă;
 - o calitate misterioasă.
18. Următoarea afirmație din textul A poate fi pusă în relație cu sensurile textului C:
- Modelul meu este, și în cazul literaturii pentru copii, Mozart;*
 - În comunism nu puteai să fii vesel;*
 - poezia pentru copii, dacă ai norocul să nimerești armoniile potrivite, e o poezie pentru toate vârstele;*
 - Acum mă iau în serios.*

Testul 2

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 100 de minute.

Citește cu atenție textele următoare și rezolvă cerințele bifând în grilă răspunsul corect.

A. *Era o zi de vară care topea toate contururile și făcea orașul să pară moale ca o cocă. Oamenii se refugiaseră prin case, străzile erau pustii, numai soarele călătorea încet de tot de-a lungul lor, umplând rigolele de lumină. Așa că ne-am adunat cu toții în pivnița noastră răcoroasă, unde erau trântite alandala obiecte care nu se potriveau unele cu altele, așa cum se întâmplă și cu oamenii care nimeresc la o petrecere unde nu cunosc pe nimeni și se miră ce caută ei acolo, într-o asemenea companie. [...]*

Era vacanță și, fiindcă afară era neobișnuit de cald pentru un oraș de munte, nu prea aveam ce să facem. Când am spus că „ne-am adunat cu toții” mă gândeam la cei patru copii din casă. Verișoara mea Dina avea 14 ani și știa o mulțime de lucruri despre viață, care pe mine mă lăsau cu gura căscată. Era o fată frumoasă, avea păr șaten, breton, ochi albaștri, alungiți, ca-n picturi. Fratele ei (și vărul meu), Dorin, semăna bine cu ea, numai că avea 12 ani și era de pe atunci foarte băiețos. Amândoi, cum ați observat deja, au nume care încep cu D, așa au vrut părinții lor. Cât despre părinții mei, au pus și ei o condiție: numele copiilor să fie fără r, sunet pe care mama n-a învățat niciodată să-l pronunțe cum trebuie. Fratele meu, Mihai, avea pe-atunci 10 ani, ochi foarte pătrunzători, verzi ca pădurea, și era cel mai vioi din grupul nostru, venea mereu cu câte o idee antrenantă. Cât despre mine (mă cheamă Ioana), eram cea mai mică și, cu siguranță cea mai nătăfleață dintre toți, abia terminasem clasa întâi.

(Ioana Pârvulescu, *Prima carte cu secret*)

B. *Venise luna mai a anului 1956, orașelul nostru, Serenite, se transformase într-un regat al miresemelor. Înflorise liliacul, apoi au urmat salcâmul și imediat după ei, la începutul lunii iunie, au dat în floare teii, care împrăștiu un miros îmbătător, mai ales spre seară, când adia vântul: atunci aroma trecea pe străzile orașului în valurile compacte ca o armată romană sau ca un râu ieșit din matcă sau chiar ca o furtună și era grozav să te plimbi pe aleile din grădinile publice care împânzesc malul Dunării. Într-o astfel de seară, orice om, oricât de nefericit ar fi, își uită necazul și se preschimbă într-un fel de împărat. Aceasta era și starea fratelui meu Victor, într-o sâmbătă seara,*

când și-a fixat întâlnire cu Stan, coleg și bun prieten, la intrarea în parcul central al orașelului.

Victor a ajuns ceva mai devreme la locul convenit. [...] Victor a trecut pe lângă ei și s-a oprit la panoul unde era afișat programul cinematografului. N-a mai apucat să citească ce film rulează, probabil unul sovietic, căci s-a auzit strigat:

— Victor!

S-a întors. Era Stan, dar nu singur, ci însoțit de încă doi tineri, o fată și un băiat. S-au făcut prezentările. Pe băiat îl chema Stelian, avea o înfățișare de adolescent, dar, de fapt, era mai mare decât ei, era deja student, la Politehnică, la Timișoara, iar acum venise pentru câteva zile acasă. Fata, în schimb, pe nume Monica, era mai mică decât ei cu un an, elevă în capitala regiunii și era verișoara lui Stelian, se afla în vizită la mătușa sa. Tinerii s-au plăcut instantaneu, aveau sentimentul că se cunosc de mult și își pot încredința unul altuia cele mai tainice gânduri. S-au plimbat pe aleile cu pietriș ale parcului, apoi pe bulevardul central, străjuit de castani și tei maiestuoși.

(Gabriel Chifu, *Visul copilului care pășește pe zăpadă fără să lase urme*)

C. *Această mare e acoperită de adolescenți
care învață mersul pe valuri, în picioare,
mai rezemându-se cu brațul, de curenți,
mai sprijinindu-se de-o rază țeapănă, de soare.
Eu stau pe plaja-ntinsă tăiată-n unghi perfect
și îi contemplan ca la o debarcare.
O flotă infinită de yole. Și aștept
un pas greșit să văd, sau o alunecare
măcar pân' la genunchi în valul diafan
sunând sub lenta lor înaintare.
Dar ei sunt zvelți și calmi, și simultan
au și deprins să meargă pe valuri, în picioare.*

(Nichita Stănescu, *Adolescenți pe mare*)

STANDARD

1. După cum rezultă din textul A, copiii se adună în pivnița casei unuia dintre ei pentru că:
 - a. era vacanță;
 - b. era foarte cald afară;
 - c. vor să exploreze locuri misterioase;
 - d. acolo avea loc o petrecere.

2. Dintre copiii prezentați în textul A, Mihai are:
 - a. 14 ani;
 - b. 12 ani;
 - c. 10 ani;
 - d. 7 ani.

3. În textul B, personajul care așteaptă venirea unui prieten este:
 - a. Stan;
 - b. Stelian;
 - c. Monica;
 - d. Victor.

4. O structură din textul C referitoare la atitudinea adolescenților este:
 - a. *Eu stau pe plaja-ntinsă tăiată-n unghi perfect;*
 - b. *O flotă infinită de yole;*
 - c. *Dar ei sunt zvelți și calmi;*
 - d. *un pas greșit să văd, sau o alunecare.*

5. Numărul grupurilor de sunete care apar în următoarea secvență din textul A: *Oamenii se refugiaseră prin case, străzile erau pustii, numai soarele călătorea încet de tot de-a lungul lor...* este corect indicat în varianta de răspuns:
 - a. diftong: 8; hiat: 1;
 - b. diftong: 7; triftong: 1; hiat: 1;
 - c. diftong: 7; hiat: 2;
 - d. diftong: 8; triftong: 2.

6. Apar numai cuvinte derivate din textele date, în varianta de răspuns:
 - a. pustii, răcoroasă, infinită;
 - b. neobișnuit, regiunii, adolescenți;
 - c. băiețos, orașel, pietriș;
 - d. călătorea, publice, maiestuoși.

7. Sunt corect despărțite în silabe toate cuvintele din varianta de răspuns:
 - a. ni-cio-da-tă, ma-ies-tu-oși, di-a-fan, î-na-in-ta-re;
 - b. nici-o-da-tă, ma-ies-tu-oși, dia-fan, în-a-in-ta-re;
 - c. ni-cio-da-tă, ma-ies-tu-oși, dia-fan, î-na-in-ta-re;
 - d. ni-cio-da-tă, ma-ies-tu-oși, di-a-fan, în-a-in-ta-re.

8. Subiectul primei propoziții subordonate din secvența *Era o zi de vară care topea toate contururile și făcea orașul să pară moale ca o cocă.* este:
- o zi;
 - care;
 - contururile;
 - orașul.
9. Cuvântul subliniat în secvența *Fratele meu, Mihai, avea pe-atunci 10 ani* are valoarea morfologică și funcția sintactică:
- substantiv propriu, subiect;
 - substantiv propriu, cuvânt incident;
 - substantiv propriu, apozitie;
 - substantiv propriu, atribut.
10. Ultimele două subordonate din fraza *Tinerii s-au plăcut instantaneu, aveau sentimentul că se cunosc de mult și își pot încredința unul altuia cele mai tainice gânduri.* sunt:
- CD;
 - CI;
 - SB;
 - AT.
11. Personajele din textul B:
- se simpatizează din momentul în care se întâlnesc;
 - nu au încredere unul în altul;
 - se cunosc foarte bine;
 - adoptă o atitudine distantă.
12. Un element comun descris în textele A și B apare în varianta de răspuns:
- străzile;
 - soarele;
 - miresmele;
 - grădinile publice.
13. Între Monica și Stelian, personajele din textul B, există același tip de relație de rudenie ca între următoarele personaje din textul A:
- Dina și Dorin;
 - Ioana și Mihai;
 - Ioana și Dorin;
 - Victor și Ioana.

14. Figurile de stil care apar în secvența *Eu stau pe plaja-ntinsă tăiată-n unghi perfect/ și îi contemlu ca la o debarcare./ O flotă infinită de yole.* sunt:
- epitetul, enumerația, comparația, metafora, personificarea;
 - epitetul, enumerația, metafora, comparația;
 - epitetul, enumerația, personificarea;
 - enumerația, comparația, metafora, antiteza.
15. În textul C, modul dominant de expunere este:
- dialogul;
 - narațiunea la persoana I;
 - narațiunea la persoana a III-a;
 - monologul.
16. În textul B, Stelian este caracterizat:
- direct, în secvența: *avea o înfățișare de adolescent;*
 - indirect, în secvența: *era mai mare decât ei, era deja student;*
 - prin autocaracterizare, în secvența: *tinerii s-au plăcut instantaneu;*
 - indirect, în secvența: *S-au plimbat pe aleile cu pietriș ale parcului.*

EXCELENȚĂ

17. Secvența subliniată în următoarele versuri din textul C: *Eu stau pe plaja-ntinsă tăiată-n unghi perfect/ și îi contemlu ca la o debarcare./ O flotă infinită de yole.* este:
- o metaforă și simbolizează avântul adolescentin;
 - o metaforă care sugerează mulțimea oamenilor;
 - o comparație referitoare la relația eului liric cu lumea;
 - un epitet, sugerând frumusețea unui port.
18. Următoarea afirmație nu este corectă:
- În textele A, B, C apar imagini artistice.
 - În textul C, cuvintele sunt folosite cu sensul figurat.
 - Modul dominant de expunere din textul B este descrierea.
 - În textul C, modul dominant de expunere este narațiunea.

Răspunsuri

Etapa I

Întrebarea	Testul 1	Testul 2
1	a	a
2	b	c
3	c	a
4	d	b
5	a	a
6	c	c
7	a	c
8	b	a
9	d	b
10	c	a
11	b	b
12	a	c
13	d	b
14	c	d
15	c	c
16	b	d
17	a	a
18	b	c

Etapa a II-a

Întrebarea	Testul 1	Testul 2
1	a	a
2	b	a
3	c	b
4	d	d
5	c	c
6	d	b
7	a	d
8	b	b
9	a	a
10	c	b
11	c	b
12	c	c
13	b	c
14	a	a
15	c	c
16	a	c
17	c	b
18	c	d

Etapa Națională

Întrebarea	Testul 1	Testul 2
1	b	b
2	c	c
3	a	d
4	a	c
5	b	c
6	a	c
7	b	a
8	b	b
9	c	c
10	a	d
11	a	a
12	b	a
13	b	c
14	d	b
15	a	d
16	b	a
17	a	a
18	c	d

Cuprins

Etapa I (semestrul I)	2
Testul 1	2
Testul 2	7
Etapa a II-a (semestrul al II-lea).....	12
Testul 1	12
Testul 2	17
Etapa Națională.....	22
Testul 1	22
Testul 2	27
Răspunsuri	32
Etapa I	32
Etapa a II-a	33
Etapa Națională	34